

[Undervisningsministeren.]

ideel, som jeg paa en Maade, efter det ærede Medlems Opfattelse, havde fremstillet denne. Men jeg maa her gøre opmærksom paa, at der gør sig en Forskel gældende mellem det, det ærede Medlem tænker paa, og det, jeg tænker paa. Det ærede Medlem talte om det Overmaal af Mad og Drikke, som vi læser om hos Troels Lund. Ja, for en lille Overklasses Vedkommende, for Stiftsdamerne paa Vallø o. s. v. Det ærede Medlem omtalte en Bedstemoder, der lavede en meget kraftig Suppe, men smed Kødet bort. Det gjorde min Bedstemoder ikke, det er ikke den Madlavning, jeg har tænkt paa. Min Bedstemoder havde det Valgsprog: Hvad man spilder som ung, kommer man til at savne som gammel — og ud fra dette Valgsprog blev alt udnyttet til det sidste. Det, jeg tænkte paa, var den gamle Landbolevemaade, men den var meget tarvelig. Jeg husker den endnu dunkelt fra min egen første Barndom: det var Mælke-mad næsten over hele Linien og næsten altid. Mælkegrød, Ællegrød og Ællebrød, Vælling og Grød var jo daglig Føde, som det hed ude paa Landet, forholdsvis sjældent afbrudt af en Pande Flæsk, og saa ved større Lejligheder gule Ærter og deslige. Det var en Levemaade, der vistnok gennem Aarhundreder var nogenlunde afpasset efter Befolkningens Kaar, efter Klima o. s. v., i meget væsentlig Grad vegetarisk. Og nu vender man jo til en vis Grad tilbage til, at vor Kost bør være mere vegetarisk, end den er blevet i visse Overklassekredse eller hos mere velhavende Folk; men saadan var den sandelig ikke paa Landet i gamle Dage, og det var nærmest det, jeg tænkte paa.

Det ærede Medlem omtalte med stor Ærbødighed Videnskaben. Det glæder mig, jeg bøjer mig med samme Ærbødighed for Videnskaben; der har ikke altid fra den Side, det ærede Medlem taler fra, været en saa stor Respekt for den. Det ærede Medlem vilde have Garanti for og Kontrol med Levnedsmidler, og det glæder mig i høj Grad, at dette Krav fremsættes fra den Side. Det er en Sag, som det Parti, jeg tilhører, har kæmpet for i mange, mange Aar, men uden at have mødt synderlig Forstaaelse deraf fra den politiske Side, hvortil det ærede Medlem hører. Men nu glæder det mig at høre disse Udtalelser. Det varsler om, at man i Fremtiden, forhaabentlig da, vil se noget anderledes paa dette Spørgsmaal. Men jeg kan alligevel ikke undlade at sige — med al

Ærbødighed for Videnskaben, ikke for paa nogen Maade at forklejne Videnskaben, men for at stille det hele i den rigtige Belysning —, at Videnskabens Udøvere i hvert Fald ikke har været og ikke er ufejlbarlige, for jeg husker fra min Levetid, at den ene Teori har afløst den anden, uafslædt. Min Fader var i min tidlige Ungdom Landbrugsskoleforstander, og jeg lærte den Gang lidt Kemi. Jeg husker meget godt, hvad man paa den Tid stillede op om, hvad der var nødvendigt til Ernæringen hver Dag, fordelt paa — var det ikke Kulhydrater, Fedtstoffer og Kvælstof? Det var vist Opstillingen den Gang. Nu er det Vitaminer. Jeg husker, at min Broder og jeg som ganske unge Mennesker foretog en Fodtur Sjælland rundt paa tre Uger. Vi var smaa Videnskabsmænd og studerede i Kemien, og vi regnede ud, at den billigste Levemaade i Forhold til den Næringsværdi, man fik, var at leve af Rugbrød, mager Ost og Svinefedt. Dette indrettede vi os efter paa vor 3 Ugers Ferietur og brugte, jeg tror, det var 30 Ø. om Dagen i de tre Uger. Jeg ved ikke, om unge Mennesker bærer sig saadan ad nu; nogle gør det vist for Resten, og i Spejderkredse og i De Unges Idræt, for ikke at tale om Vandrefuglene i Tyskland, vender man mere og mere tilbage til saadan gennemført Nøjsomhed, der utvivlsomt ogsaa har sin store sundhedsmæssige Betydning. Det var altsaa noget saadant, jeg tænkte paa, og slet ikke paa Overmaal i Retning af Mad og Drikke. Den Gang hed det sig jo ogsaa, at f. Eks. brystsyge skulde spise umaadelig meget og fedt og drikke rigeligt med bayersk Øl — helst Vin, hvis de kunde overkomme det. Om Rugbrød har det paa eet Tidspunkt heddet, at det var Gift; man skulde spise fint Brød, Hvedebrød. Men nu tror jeg, at man igen begynder at dyrke Rugbrødet og det grove Hvedebrød; man skal have Skallerne med — det er rent galt, naar Kornet behandles alt for fint; hvis Risen finskalles, faar man Beri-beri. Nu skal man netop have Skallerne med i saa høj Grad som muligt.

Altsaa, med al Ærbødighed for Videnskaben vilde det alligevel være urigtigt at nægte, at den er i stadig Udvikling; det vil sige, at man ikke til ethvert Tidspunkt ubetinget kan stole paa ethvert af dens Resultater. Men jeg haaber, at den gennem denne Udvikling og gennem skiftende Standpunkter efterhaanden kan naa til mere og mere faste, af Erfaringen godtgjorte Sandheder. Det er jo netop ogsaa det, som Ernæringsvidenskaben efter-